

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autorka práce: Kateřina Veselská

Název práce: Inkluzivní vzdělávání v kontextu volebních programů politických stran

Autor posudku: Magdalena Mouralová

Kateřina Veselská se ve své práci zaměřila na obraz inkluzivního vzdělávání v programech politických stran. Téma je relevantní pro veřejněpolitický výzkum, neboť se dotýká vztahu mezi podobou politiky (policy) a politickým bojem (politics). Pro sociologii a sociální politiku je však zvolená perspektiva spíše okrajová a studentka se obhajobě jeho relevance bohužel nevěnuje a svou volbu zdůvodňuje jako ryze účelovou v situaci nedostatku času.

Na celé práci je hodně znát, že byla psána ve velmi krátkém čase. Řada aspektů není řádně promyšlených. To se promítá už do instrumentální formulace druhého cíle, jímž je „zaměřit se na politický cyklus inkluzivního vzdělávání v rámci volebních programů.“ Studentka neuvádí, proč by mělo být užitečné se na cyklus zaměřit, čemu to pomůže, jak to obohatí vědění či praxi. Kromě cyklu tvorby politiky studentka analyticky využívá další prvky policy, jako jsou problémy, cíle, nástroje či aktéři. Svůj výběr prvků ale neopírá o žádnou literaturu (literatura je využívána k charakterizaci jednotlivých prvků, ale zcela bez vztažení k zaměření práce), nenavazuje na cizí konceptualizace, ale ani sama nevysvětluje, jak k výběru došla, proč zahrnuje zrovna tyto prvky a ne jiné (třeba dopady, procesy).

Analytickým materiálem jsou primárně volební programy. Autorka se bohužel nijak nevěnuje ani fenoménu voleb, ani charakteristice volebních programů jako artefaktů. Nezamýšlí se nad okolnostmi a účelem jejich vzniku, nediskutuje omezení těchto dat. Samotná analýza je pak jen velmi povrchní, s minimální výpovědní hodnotou. Autorka např. na základě několika vět v programu rozhoduje, zda je strana pro či proti inkluzi, přičemž tuto kategorii nijak neproblematizuje.

I na dalších místech by práci prospělo více promyšlení. Např. výroky politiků nelze brát jako zdroje poznatků o inkluzi, ale maximálně jako doklady způsobu argumentace a výběru faktů. To, že se program ČSSD inkluzivnímu vzdělávání jako jediný nevěnuje, lze považovat za důkaz pro to, že strana se současnou podobou souhlasí a souzní (což je logické, vzhledem k tomu, že politika vznikla za působení sociálnědemokratických ministrů).

Z celého textu je patrná potřeba zaplnit místo a uplatnit vše, co studentka přečetla a napsala. Nutno dodat, že toho přečteného až tak moc není, jedná se především o základní učebnice veřejné politiky, které vyšly česky, zcela chybí literatura, která by se věnovala samotným politickým stranám, volbám, politickému marketingu apod. – jako by nikdo před ní volební programy neanalyzoval. Nastudování takové literatury by autorce možná poskytlo užitečnější analytický rámec a cíle práce. Naopak napsaného textu je často více, než je potřeba. U jednotlivých částí tak není jasný jejich účel (např. vymezování základních pojmů jako veřejná politika, policy studies, policy analysis, policy evaluation), řada pasáží je nesmyslně podrobných a čtenáři nepřináší nic zajímavého (např. popis legislativního procesu). Výsledná práce tedy moc nedoručí pohromadě.

Nedostatečná je práce s odbornou literaturou. Se zdroji studentka pracuje kompilačně, jde o sesbírání střípků, často bez řádného komentáře a vztažení k cílům práce, bez propojení mezi

sebou. Autorka de facto využívá jen učebnice, mezi zdroji je jediný cizojazyčný text a odborný článek. Téma inkluzivního vzdělávání a analýza programů politických stran přitom není nic unikátně českého. V seznamu jsou zdroje nesmyslně rozděleny na monografie a internetové zdroje, přičemž v první skupině jsou i kapitoly v knihách, rukopis a článek. Některé citace nejsou zcela korektní, např. na str. 6 je odkazováno na Potůčkovu publikaci bez uvedení letopočtu; je využíváno sekundárních citací v nekorektním formátu, včetně samostatného uvedení v seznamu literatury (Petes, Andresen),

V práci najdeme i další drobné nedostatky, které uvádím jen ve výčtu:

- V práci jsou drobná věcná pochybení. V popisu procesu přijímání zákona je uveden rok 2017 místo 2014; inkluzivní vzdělávání nebylo prosazeno ministryní Valachovou, jak se tvrdí na str. 34, ale ministrem Chládkem.
- Jsou ignorována některá typografická pravidla – jednopísmenné předložky stojí osamoceně na konci řádku, je odsazován první řádek pod nadpisem. Poznámka 53 je uvedena na začátku řádku – není jasné, k čemu ji vztahovat. Studentka nerozlišuje procenta a procentní body (str. 29).
- V práci jsou občas překlepy a chyby (Evropská Unie, chybná interpunkce, shoda přísudku s podmětem), nicméně není jich mnoho a nezhoršují čtenářský komfort.
- Autorka neumí správně citovat legislativu – novely zákonů jsou samostatnými zákony, je vhodnější odkazovat na ně než na původní zákon a datum schválení změny.

I přes popsané nedostatky předložená práce splňuje základní nároky kladené na bakalářské práce po formální i věcné stránce: práce má stanovenou výzkumnou otázku a odpovídá na ni, využívá k tomu transparentní metodu a přináší nějaké výsledky; je zde snaha o teoretické zakotvení (resp. spíše práci s teoretickou literaturou); práce je psána odborným stylem a jazykem a jsou využívány nějaké odborné zdroje.

Práci tedy navrhuji **přijmout k obhajobě** a hodnotit ji **stupněm E**, při dobrém zodpovězení položených otázek **stupněm D**.

Otázky k obhajobě:

1. Jak Vaše práce obohacuje veřejněpolitické či sociologické poznání?
2. Jaká jsou specifika programů politických stran? K čemu se hodí jako analytický materiál? Co na nich lze zkoumat a co z toho lze usuzovat? Jaké jiné analytické kategorie by bylo smysluplné zvolit?

Datum: 30. 8. 2018

Magdalena Mouralová